

ARENA BEOGRAD d.o.o.
BROJ 1118
DATUM 3.02.2020 god
Mjesto Čarnojevićeva 58

Комисија Привредног друштва Арена Београд д.о.о. образована за јавну набавку број ЈН 02/20: Набавка и монтажа ЛЕД рефлектора спортског осветљења за Малу салу Штарк арене, на основу члана 63. став 2. и 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 68/15) објављује одговор на захтев за додатним информацијама и појашњењима у предметном поступку јавне набавке.

ЗАХТЕВ ЗА ДОДАТНИМ ИНФОРМАЦИЈАМА И ПОЈАШЊЕНИМА:

Predmet: Zahtev za dodatnim informacijama ili pojašnjenjima konkursne dokumentacije za javnu nabavku dobara: Nabavka i montaža LED reflektora sportskog osvetljenja za Malu salu Štark arene, broj JN 02/20

Pitanje/nepravilnost 1:

У Вајој konkursnoј документацији (str.14 исте) у оквиру tzv."kadrovskog kapaciteta" ste захтевали, између остalog, да понуђач мора да има:

„- minimum 10 (deset) elektromontera ili elektrotehničara obučenih za rad na visini, koji poseduju lekarsko uverenje za rad na visini;“

Zbog чега је неophodno да понуђач raspolaže баš са 10 elektromontera/elektromehaničара за извођење предметних радова?

У даљем тексту се navodi да је потребна једна скела. Ако је потребна једна скела и јасно је да је предметна rasveta na određenoj visini,svakako nije moguće na jednoј skeli obavljanje radova sa 10 majstora.

Zahtevamo да или измените ovaj zahtev или да нам пружите detaljno obrazloženje за navedeni zahtev, kako би могли да га osporavamo у будућем поступку заштите права.

Pitanje/nepravilnost 2:

У Вајој konkursnoј документацији ste захтевали да protektori budu izrađeni od ojačanog stakla,

Zbog чега је neophodno да isti budu izrađeni od ovog materijala? Ako je јасно назначено u tehničkoj dokumentaciji da je stepen mehaničke zastite IK 07, zašto se ne može koristiti polikarbonatni ili PMMA protektori, koji imaju i veći stepen zaštite u odnosu na staklo kod iste površine i veći prolaz svetlosti.

Na ovaj начин се diskriminишу ostali ponuђачи jer је однос производа који производе staklene protektore daleko manji od оних који ради са поменутим материјалима и не постоји argument.

Zahtevamo да izmenite ovaj zahtev u Vaјој tehničkoj specifikaciji i omogućite da u предметном поступку јавне набавке учествују i ponuђачи који nude lampe od Pmma materijala, будући да испуњавају sve захтеване standarde.

Pitanje/nepravilnost 3:

Naručilac u svojoj konkursnoj dokumentaciji, između ostalog, zahteva da i:

„**Fotokopiju ENEC sertifikata proizvođača** kao dokaz da je svetiljka uskladena sa evropskim standardom o sigurnom i pravilnom radu i da ima ENEC oznaku- ili odgovarajuće.

Članom 73. Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN) je predviđeno da ako naručilac namerava da nabavi dobra, usluge ili radove sa specifičnim ekološkim, društvenim ili drugim karakteristikama, može u tehničkim specifikacijama, kriterijumima za dodelu ugovora ili uslovima za izvršenje ugovora, zahtevati određene oznake kao dokaz da dobra, usluge ili radovi odgovaraju traženim karakteristikama pod uslovom da su ispunjeni svi sledeći uslovi:

- 1) da se zahtev za oznaku isključivo odnosi na kriterijume koji su u vezi sa predmetom javne nabavke i da je odgovarajući za definisanje karakteristika predmeta javne nabavke;
- 2) da je zahtev za oznaku određen na osnovu objektivno proverljivih i nediskriminatorskih kriterijuma;
- 3) da su oznake određene u otvorenom i transparentnom postupku uz učešće svih interesnih grupa, poput državnih organa, korisnika usluga, socijalnih partnera, potrošača, proizvođača, distributera, nevladinih organizacija i sl;
- 4) da su oznake dostupne svim zainteresovanim licima;
- 5) da su zahtevi za oznakom određeni od strane trećeg lica nad kojim zainteresovano lice, odnosno ponuđač koji se prijavio za dobijanje oznake ne može vršiti odlučujući uticaj.

Zahtevajući ENEC sertifikat/oznaku Naručilac je grubo prekršio citiranu odredbu člana 73. ZJN, budući da nije ni smeо zahtevati navedenu oznaku. Naime, ENEC sertifikat/oznaka se zasniva na evropskoj direktivi koja može eventualno obavezivati samo one proizvođače sa sedištem u državi članici Evropske unije. Republika Srbija to još uvek nije, te nema nikakavog razloga, niti opravdanja zahtevati ENEC sertifikat/oznaku u predmetnoj javnoj nabavci. Takođe, nesumnjivo je da ENEC sertifikat/oznaka, između ostalog, nije dostupan svim zainteresovanim licima (citirani član 73. stav 1. tačka 4) ZJN), pa ga ni zbog ovog razloga Naručilac nije smeо zahtevati.

Zbog čega je Naručilac, uprkos sasvim jasnoj odredbi člana 73. ZJN, zahtevao ENEC sertifikat/oznaku?

Zahtevamo da Naručilac na svim mestima u konkursnoj dokumentaciji u kojima je to naveo, izbriše zahtevani ENEC sertifikat/oznaku, budući da je isti nepotreban u predmetnoj javnoj nabavci, te da onemogućava ravnopravno učešće svih zainteresovanih lica u istoj.

Pitanje/nepravilnost 4:

U Vašoj konkusnoj dokumentaciji ste, u okviru tzv. "poslovnog kapaciteta", zahtevali da ponuđač mora:

- „**Da raspolaže neophodnim poslovnim kapacitetom**

1. Da je ponuđač u prethodne tri godine (2017., 2018. i 2019.), do dana objavljivanja poziva za podnošenje ponuda na Portalu javnih nabavki, uspešno izvršio poslove iz oblasti iz koje je predmet javne nabavke u sportskim objektima u ukupnoj vrednosti od **minimum 6.000.000,00 RSD bez PDV**, od čega najmanje jedan ugovor čiji je predmet izgradnja/rekonstrukcija rasvete u sportskim objektima u vrednosti od **minimum 3.000.000,00 RSD bez PDV**;“

Na osnovu koje zakonske odredbe ste zahtevali da ponuđači moraju imati makar jedan realizovan ugovor čiji je predmet izgradnja/rekonstrukcija rasvete u sportskim objektima vrednosti od minimum 3.000.000,00 dinara, dok ste prethodno zahtevali "ukupnu" referencu u vrednosti od 6.000.000,00 dinara?

Na ovaj način ste, bez ikakvog osnova i razloga, zahtevali referencu (izvršene radove isključivo u sportskim objektima) od 6.000.000,00 dinara, dok jedan ugovor mora biti minimalne vrednosti 3.000.000,00 dinara i odnosi se na izgradnju/rekonstrukciju rasvete u sportskim objektima.

Posebno napominjemo da je za izvođačke firme bez uticaja da li izgradnju vrše u zgradama, halama ili sportskim dvoranama, te je i zahtev za referencom isključivo u sportskim objektima diskriminatorski.

Sve i da nije tako - bez ikakvog razloga ste "duplicirali" referenice zahtevajući da jedan ugovor mora biti minimalne vrednosti 3.000.000,00 dinara, te ste time, bez ikakvog razloga eliminisali npr. ponuđače koji imaju recimo 5 ugovora u sportskim dvoranama vrednosti do 2.000.000,00 dinara - što nema apsolutno nikakve logike niti je dozvoljeno odredbama ZJN.

Zahtevamo da korigujete ovaj uslov i da ne uslovljavate ponuđače da imaju makar jedan ugovor vrednosti 3.000.000,00 dinara.

Pitanje/nepravilnost 5:

Naručilac u svojoj konkursnoj dokumentaciji navodi sledeće:

„Rok za kompletну isporuku, demontažu postojećeg sistema, montažu, instalaciju sistema i integraciju sa postojećim upravljačkim sistemom i puštanje u rad ne može biti duži od 30(trideset) kalendarskih dana od dana prijema pisanog zahteva Naručioca.“

Montaža ugovorenih dobara i njihovo puštanje u rad će se vršiti radnim danima, u terminu po dogovoru Naručioca i Izabranog ponuđača, definisanim u pisanim zahtevu Naručioca.“

Naručilac je na ovaj način evidentno skratio predviđeni rok, budući da je naveo da će se montaža ugovorenih dobara vršiti ISKLJUČIVO radnim danima, čime predviđeni rok od 30 KALENDARSKIH dana gubi smisao!

Zahtevamo da Naručilac izvrši odgovarajuće izmene svoje konkursne dokumentacije i navede da se radi o radnim (a ne kalendarskim danima) budući da postoji očigledno neslaganje u gore navedenom zahtevu Naručioca.

Zahtevamo da Naručilac izvrši odgovarajuće izmene konkursne dokumentacije i odredi nov, primeren rok za dostavljanje ponuda. U suprotnom - bićemo prinuđeni da pokrenemo postupak zaštite prava kako zbog brojnih nedostataka i nelogičnosti u konkursnoj dokumentaciji, tako i zbog diskriminacije velikog broja ponuđača zahtevima/uslovima Naručioca navedenim u konkursnoj dokumentaciji.

ОДГОВОРИ:

1. Сходно одредби чл. 76. Став 2. ЗЛН, dodatne услове за учешће u поступку јавне набавке, Naručilač određuje uvek kada je to потребно, imajući u vidu предмет јавне набавке. Svrha propisivanja dodatnih услова predstavlja dokazivanje da su ponuđачи kompetentni da učestvuju u јавној набавци i da će ispuniti obaveze iz ugovora o јавној набавци ako im isti moguće veće konkurenције ne moguće se tumačiti na начин koji podrazumeva obaveznu naručioču da svakom заинтересованом лицу omogući учешћe u поступку јавне набавке, ne vodeći računa pritom o svrsi јавне набавke kao ni o kvalitetu dobara ili usluge koja je предмет iste.

Da bi prihvatio ponudu ponuđača i obezbedio стручно, квалитетно и ефикасно извршење уgovora o јавној набавци, Naručilač propisuje koje услове ponuđač mora da ispunii a ti

услови морају бити примерени предмету уговора, количини и намени. Управо ти услови испуњење истих, издвајају понуђаче који су компетентни, квалификовани и стручни у области везаној за предмет јавне набавке. Када говоримо о додатним условима који се односе на технички и кадровски капацитет, под тиме подразумевамо да понуђач, да би реализовао уговор о јавној набавци на успешан начин и са задовољавајућим квалитетом, мора да поседује стручни кадар као и техничку опремљеност која је неопходна за испуњење предмета јавне набавке.

Наручилац је одредио кадровски капацитет на начин описан у конкурсној документацији имајући у виду пре свега предмет јавне набавке, величину објекта, као и техничку спецификацију која подразумева демонтажу постојећег система, монтажу, инсталацију система и интеграцију са постојећим управљачким системом и пуштање у рад и неопходност да се предметна јавна набавка реализује на успешан начин и са задовољавајућим квалитетом.

Дакле, полазећи од техничке спецификације којом је предвиђено више неопходних радњи/послова при реализацији јавне набавке а не само рад на скели, те имајући у виду и могућност да се поједине радње/послови односно процедуре могу обављати паралелно, да понуђач може располагати са две или више скела (наручилац је захтевао да понуђач располаже минимум једном скелом) као и потребу да се предупреди могућност застоја при обављању уговорених обавеза у случају одсуства из оправданих разлога лица које ангажује понуђач, захтевани кадровски капацитет је у потпуности у складу са ЗЈН.

2. Стакло не мења карактеристике током животног века и под утицајем високе температуре. С друге стране, код PMMA може доћи до смањења ефикасности светиљки услед застаревања.

Такође, наручилац је и до сада користио светиљке са протектором од стакла који су се у експлоатацији показали веома квалитетним и не изискују додатне трошкове за наручиоца када је у питању њихово одржавање, што би протектори PMMA сигурно захтевали. Такође, у наведеном, наручилац поступа у потпуности складу са одредбама ЗЈН а посебно поштујући начело економичности и ефикасности.

3. Закон о јавним набавкама у члану 71. став 1. тачка 1, прописује да Наручилац одређује техничке спецификације на један од следећих начина:
,,1) са позивом на техничке спецификације из члана 70. овог закона и на српске, европске, међународне или друге стандарде и сродна документа, тако да свако позивање мора да буде праћено речима "или одговарајуће";"

Сходно наведеном, у складу са чланом 71. став 1. тачка 1. ЗЈН, Наручилац је на страни 18. КД јасно навео следеће:

НАЧИН ДОКАЗИВАЊА ИСПУЊЕНОСТИ ТЕХНИЧКИХ ЗАХТЕВА

Понуђач је обавезан да уз понуду достави:

-1.....

2. Фотокопију ENEC сертификата производа као доказ да је светиљка усклађена са европским стандардом о сигурном и правилном раду и да има ENEC ознаку- или одговарајуће.

Захтевани ENEC сертификат је висококвалитетни европски знак за електричне производе који показује усклађеност са европским стандардима (EN, који су уједно и српски стандарди). Српски стандарди су преписани европски стандарди са ознаком SRPS ENxxxxxx.

Тестирања и добијање ENEC сертификата је могуће урадити у целом свету у овлашћеним лабораторијама.

ENEC знак постављен на производу означава да производ задовољава битне захтеве у погледу безбедности, сигурности и здравља корисника. Опрема која се испоручује мора бити безбедна за здравље корисника, имајући у виду намену објекта, као и да не угрожава животну средину односно да није произведена од материјала који су отровни, канцерогени или који се не рециклирају што је, између остalog, у складу и са обавезним условом за учешће у поступку јавне набавке предвиђеним чл. 75. Став 2. ЗЈН, а који се односи на поштовање обавеза о заштити животне средине.

На основу претходног испитивања тржишта и јавно доступних каталога више реномираних производијача, ENEC сертификат поседују за своје производе већина реномираних производијача светиљки при чему се исти односи на захтевани ниво квалитета понуђеног производа што не представља дискриминацију понуђача нити се истим онемогућава равноправно учешће свих заинтересованих лица.

Такође, чланом 71. став 3. ЗЈН прописано је следеће:

„У случају одређивања техничке спецификације на начин предвиђен ставом 1. тачка I) овог члана, наручилац не може да одбије понуду на основу тога што понуђена добра, услуге или радови не испуњавају постављене услове у погледу дефинисане спецификације и траженог стандарда, уколико понуђач понуди одговарајући доказ да добра, услуге или радови које нуди на суштински једнак начин испуњавају услове из спецификације и траженог стандарда.“

Даље, члан 73. став 3. ЗЈН предвиђа:

„Ако наручилац захтева тачно одређену ознаку, дужан је да прихвати све ознаке које потврђују да добра, услуге или радови испуњавају захтеве одговарајуће ознаке.

У ситуацији када заинтересовано лице очигледно није било у могућности да прибави одређену ознаку коју је наручилац захтевао у конкурсној документацији или одговарајућу ознаку, наручилац је дужан да прихвати други одговарајући начин доказивања који може обухватити и техничку документацију производијача под условом да заинтересовано лице докаже да добра, услуге или радови које он нуди испуњавају захтеве одређене ознаке или одређене захтеве које је наручилац предвидео.“

Сходно наведеном, уколико понуђач понуди одговарајући доказ да добра која нуди на суштински једнак начин испуњавају услове из спецификације и захтеве које подразумева ENEC, односно понуди ознаку која потврђује да добра испуњавају захтеве одговарајуће ознаке или одговарајући доказ да добра која нуди испуњавају захтеве одређене ознаке или захтеве које је наручилац предвидео, наручилац не може одбити понуду.

4. Сходно одредби чл. 76. став 2. ЗЈН, додатне услове за учешће у поступку јавне набавке, Наручилац одређује увек када је то потребно, имајући у виду предмет јавне набавке. Сврха прописивања додатних услова представља доказивање да су понуђачи компетентни да учествују у јавној набавци и да ће испунити обавезе из уговора о јавној набавци ако им исти буде додељен након спроведене стручне оцене понуда. Такође, обавеза обезбеђења што је могуће веће конкуренције не може се тумачити на начин који подразумева обавезу наручиоца да сваком заинтересованом лицу омогући учешће у поступку јавне набавке, не водећи рачуна притом о сврси јавне набавке као ни о квалитету добра или услуге која је предмет исте.

Да би прихватио понуду понуђача и обезбедио стручно, квалитетно и ефикасно извршење уговора о јавној набавци, наручилац прописује које услове понуђач мора да испуни а ти услови морају бити примерени предмету уговора, количини и намени. Управо ти услови и испуњење истих, издвајају понуђаче који су компетентни, квалификовани и стручни у области везаној за предмет јавне набавке. Финансијски и пословни капацитет мора бити одређене висине, како би се доказала озбиљност понуђача и његова могућност да „изнесе“ предметну јавну набавку, а са друге стране овакав капацитет мора бити и сразмеран вредности јавне набавке.

Захтевом да је понуђач успешно извршио послове из области из које је предмет јавне набавке у спортским објектима у укупној вредности од минимум 6.000.000,00 РСД без ПДВ, од чега најмање један уговор чији је предмет изградња/реконструкција расвете у спортским објектима у вредности од минимум 3.000.000,00 РСД без ПДВ, доказује Наручиоцу да је понуђач способан и компетентан да реализује предметну јавну набавку, као и да је реализовао послове у овом или већем обиму.

Наручилац је одредио пословни капацитет на начин описан у конкурсној документацији имајући имајући у виду процењену вредност предметне јавне набавке, предмет јавне набавке, њену сврху и намену као и сврху и намену самог објекта као места монтаже спортског осветљења.

Наручилац такође истиче да је предмет јавне набавке-**Набавка и монтажа ЛЕД рефлектора спортског осветљења за Малу салу Штарк арене-**, дакле реч је о набавци и монтажи спортског осветљења у спортском објекту те је дефинисани додатни услов у потпуности у логичној вези са предметом јавне набавке.

Чланом 77. ст. 2. Закона о јавним набавкама, између осталог предвиђено је да:

„Испуњеност услова из члана 76. став 2. овог закона понуђач може доказати достављањем доказа уз понуду, као што су:

1)....

2) један или више доказа примерених предмету уговора, колични и намени, као што је:

(1) списак најважнијих изведенних радова, испоручених добара или пружених услуга за период који није дужи од осам година за радове, односно пет година за добра и услуге, са износима, датумима и листама купаца односно наручилаца.“

Сходно наведеном, Закон допушта Наручиоцу да докаже из члана 76. може тражити као: један или више доказа примерених предмету уговора.

5. Нејасно питање или констатација, не постоји предвиђени рок већ је наручилац одредио максимални рок, имајући у виду своје објективне потребе, намену и сврху објекта у којем ће се вршити послови монтаже спортског осветљења, предмет јавне набавке, њену сврху и намену, претходно истраживање тржишта, постојећу праксу у реализацији предметног посла као и претходно искуство наручиоца са реализацијом јавне набавке из исте области или у другом, већем пословном простору наручиоца.

У складу са чланом 63. ЗЈН одговор је објављен на Порталу јавних набавки и на интернет страницама Наручиоца. Овај допис је саставни део конкурсне документације за предметну јавну набавку.

Комисија за ЈН 02/20

